

Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020

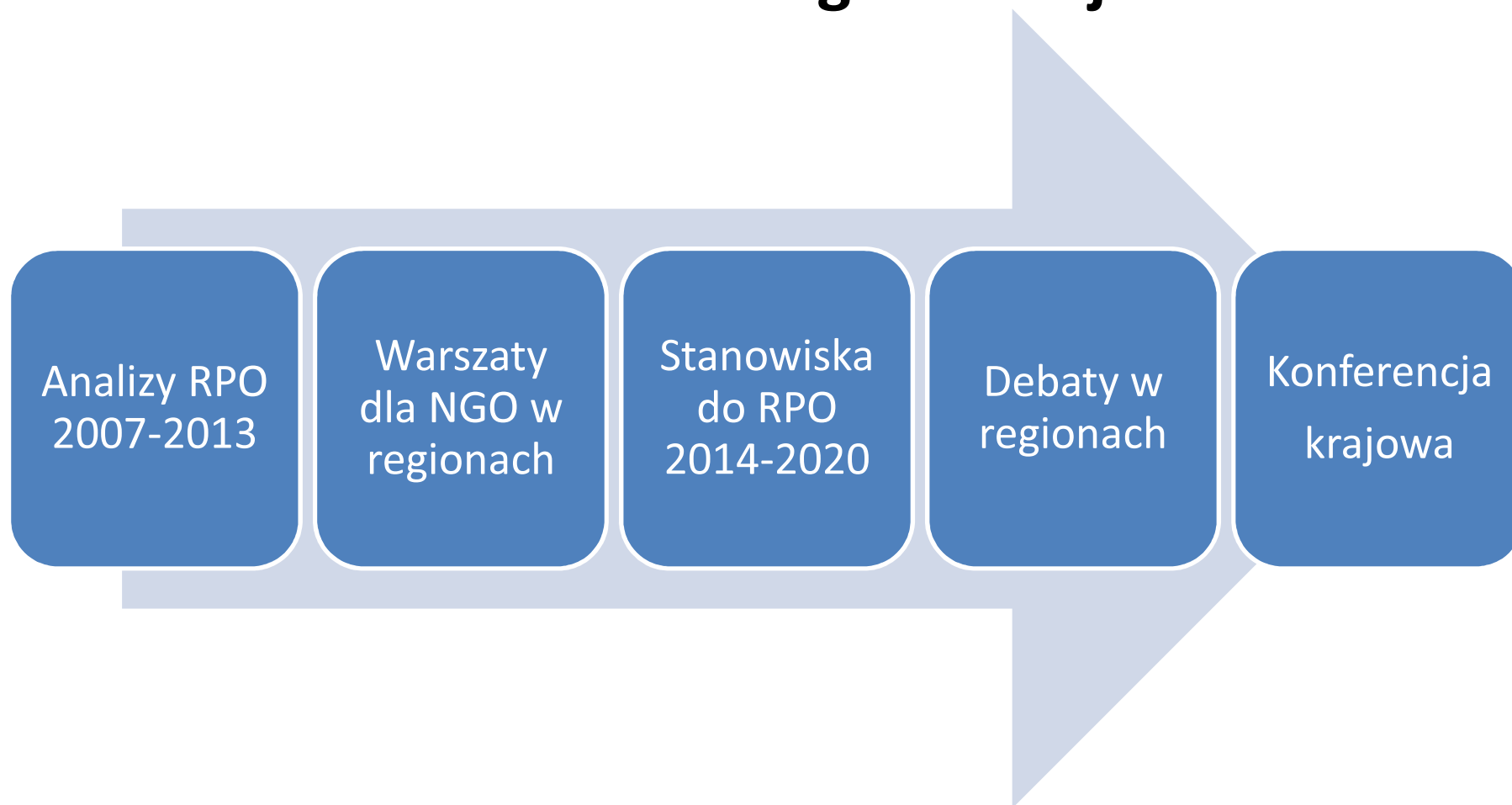
postulaty organizacji pozarządowych

Przemysław Kalinka
Ekspert ds. funduszy UE, Polska Zielona Sieć

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Projekt PZS „Fundusze europejskie dla zrównoważonego rozwoju”

Zrównoważony rozwój i partnerstwo – zasady zawarte w rozporządzeniach na poziomie UE

W odniesieniu do umowy partnerstwa i każdego programu państwo członkowskie organizuje, zgodnie z jego ramami instytucjonalnymi i prawnymi, partnerstwo z właściwymi instytucjami regionalnymi i lokalnymi. Partnerstwo obejmuje także następujących partnerów:

- *a) właściwe władze miejskie i inne instytucje publiczne;*
- *b) partnerów gospodarczych i społecznych; oraz*
- *c) właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, w tym partnerów działających na rzecz ochrony środowiska, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, równouprawnienia płci i niedyskryminacji.*

Zrównoważony rozwój i partnerstwo – zasady zawarte w rozporządzeniach na poziomie UE

- Art. 8 rozporządzenia ogólnego: *Cele EFSI są osiąggane w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz unijnym wspieraniem celu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego, zgodnie z art. 11 i art. 191 ust. 1 TFUE, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”.*

Proces programowania funduszy UE 2014-2020

Umowa Partnerstwa	Negocjowana i zatwierdzana przez KE	Projekt przyjęty przez RM – styczeń 2014, negocjacje do lata/jesieni	Ogólne ramy i zasady, podział pieniędzy na programy i cele tematyczne
Programy Operacyjne	Negocjowane i zatwierdzane przez KE	Krajowe: projekty przyjęte przez RM – styczeń 2014 Regionalne: projekty w trakcie finalizacji Negocjacje do lata/jesieni	Podział pieniędzy na osie priorytetowe, podstawowe zasady i kierunki wsparcia, działania sformułowane dosyć ogólnie
Szczegółowe Opisy Priorytetów	Zatwierdzane przez Instytucję Zarządzającą (dla RPO: zarząd województwa)		Szczegółowy podział pieniędzy na działania, wykaz beneficjentów i kosztów kwalifikowalnych, określenie instrumentów finansowych
Kryteria wyboru projektów	Zatwierdzane przez Komitet Monitorujący (-> przedstawiciele NGO)		

Zrównoważony rozwój w RPO – co analizujemy?

- Rozdział „zasady horyzontalne”
- Opisy poszczególnych osi priorytetowych i działań
- **Podział alokacji środków na działania**
- **Projekty kluczowe**
- Wskaźniki rezultatu
- Kierunkowe zasady wyboru projektów (w tym kryteria horyzontalne zrównoważonego rozwoju)
- Wykaz potencjalnych beneficjentów (czy są NGO?)
- Wciąż wiele kwestii pozostaje do rozstrzygnięcia na poziomie uszczegółowienia

Efektywność energetyczna i OZE

- Lubuskie zaplanowało tylko 15% EFRR na cel tematyczny 4 dotyczący gospodarki niskoemisyjnej – najniższy % wśród wszystkich RPO 2014-2020 w kraju
- Popieramy: podkreślenie roli audytów energetycznych, konieczność przeprowadzania kompleksowych modernizacji (jednak w innych RPO opisano to znacznie lepiej)
- Bardzo ogólne zapisy dotyczące budynków mieszkalnych
- Brak dostrzeżenia potencjału energetyki rozproszonej i prosumenckiej w działaniu dotyczącym rozwoju OZE

Transport (24% EFRR w RPO)

- Inwestycje w drogi – wciąż potrzebne, ale na tym etapie powinniśmy myśleć o większym zrównoważeniu zadań przewozowych w transporcie
 - w projekcie RPO: drogi 131 mln euro, kolej 26 mln euro
- Popieramy inwestycje w transport zbiorowy – kolejowy (tabor + modernizacja linii) i miejski
 - dobry przykład z 2007-2013: łącznica skracająca czas przejazdu Zielona Góra – Poznań – Warszawa
- Transport rowerowy – ważny element mobilności miejskiej
- (Lotniska regionalne – obszar wykluczony przez MIR i KE)

Infrastruktura ochrony środowiska

- Gospodarka odpadami: większy nacisk na sortowanie odpadów u źródła i recykling
- Gospodarka wodno-ściekowa: na obszarach słabiej zaludnionych budowa kanalizacji nie musi być optymalnym rozwiązaniem, należy rozważyć oczyszczalnie przydomowe

Różnorodność biologiczna

- Zdecydowanie zbyt mała pula środków (6,5 mln euro) stosunku do potencjału rozwojowego regionu, jakim jest ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych
- Popieramy: uwzględnienie inwentaryzacji przyrodniczych w typach projektów
- Konieczna większa ostrożność w planowaniu działań negatywnie wpływających na przyrodę, zwłaszcza w odniesieniu do (niewłaściwie rozumianej) ochrony przeciwpowodziowej
 - nie wiadomo dokładnie, co się kryje pod „melioracją i retencjonowaniem wód”

Edukacja ekologiczna

- Powinna być elementem projektów inwestycyjnych, ale także jako osobne projekty
- Bez podniesienia świadomości społeczeństwa nie zostaną osiągnięte cele ekologiczne stawiane przed RPO

NGO jako beneficjenci funduszy

Postulaty:

- umożliwienie prefinansowania (zaliczkowania) projektów,
- zapewnienie systemowego (niemal automatycznego) dofinansowania wkładu własnego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- dopuszczanie większej różnorodności źródeł i form zapewnienia wkładu własnego do projektów,
- unikanie poddawania organizacji pozarządowych bardziej rygorystycznym wymogom formalnym niż tym, które dotyczą pozostałych beneficjentów Programu (np. konieczność przedstawiania różnego typu zaświadczeń),
- zapewnienie bezpłatnego i łatwo dostępnego doradztwa w przygotowaniu i rozliczaniu projektów, w tym umożliwienie wstępnej konsultacji przygotowywanych wniosków o płatność,
- szybsze rozliczanie projektów, co pozwoli uniknąć trudności z utrzymaniem płynności finansowej przez organizacje pozarządowe.

Partnestwo i przejrzystość

Postulaty:

- Konsultowanie projektu Szczegółowego Opisu Priorytetów, kryteriów wyboru projektów i dokumentacji konkursowej
- Przejrzyste kryteria i proces wyłaniania projektów kluczowych
- Przestrzeń do prawdziwej dyskusji w Komitecie Monitorującym
- Stabilność kryteriów, uszczegółowienia i list projektów kluczowych

Dziękujemy za uwagę

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

